

## Phẩm 8: BỒ-TÁT BẤT KHÔNG KIẾN KHUYẾN THỈNH

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Bất Không Kiến bạch Phật:

– Bạch Thế Tôn! Đức Như Lai ở trong tỉnh thất an nghỉ đã lâu, nay nơi chúng hội thấy đều khát ngưỡng, tòa ngời, đã ổn định nghiêm trang cúi xin Thế Tôn thương xót tất cả, đi đến tòa báu này.

Bồ-tát Bất Không Kiến liền sửa lại y phục, chấp tay hướng về Đức Phật thưa:

– Bạch Thế Tôn! Nay con muốn thưa hỏi một vài điều, cúi xin Thế Tôn nói cho. Con sẽ chí tâm lắng nghe và phụng hành.

Đức Phật bảo Bồ-tát Bất Không Kiến:

– Tùy ý ông cứ hỏi, Như Lai sẽ giải rõ mọi nghi vấn để ông hoan hỷ. Chư Thiên, thế gian cũng sẽ chứng biết.

Bồ-tát Bất Không Kiến bạch Phật:

– Bạch Thế Tôn! Đại Bồ-tát thân cận, tu tập những Tam-muội nào để được thấy pháp lạc tăng trưởng nơi tâm. Chỗ nghe Tam-muội rộng như biển cả, tâm Bồ-đề an trụ như Tu-di, gió tà của ngoại đạo không thể lay động, đối với pháp vô ngại tâm không tham chấp, giống như hư không không bị nhiễm ô, phá tan màn đêm vô minh cũng như mặt trời buổi sáng, ban cho ánh sáng pháp như trăng tròn đầy, như lửa dữ thiêu đốt tất cả ám, như đồng lửa lớn đốt cháy hết các phiền não.

Ví như nước của tất cả sông biển, các loài thủy tộc nương vào đó mà sống; lại như thuyền lớn có thể qua tới bờ kia, cũng như cầu đường tốt khiến chúng sinh không bị rơi vào dòng xoáy phiền não sinh tử. Giống như cây Ba-lợi-chất-đa-la sinh ra cho các chúng sinh những hoa bầy Bồ-đề phân hương thơm có thể xông khắp mười phương thế giới, như hoa Ưu-đàm rất hiếm có ở thế gian. Cũng như lương y khéo chữa trị các bệnh, dùng đại Bi cứu độ khắp, tùy bệnh cho thuốc, như cây chiên-đàn có thể tiêu trừ những khổ não bức bách. Lại như mưa lớn thấm nhuần tất cả, pháp thù thắng diệu như hương mật, khiến chúng sinh không sợ như vua sư tử tạo an lạc cho chúng sinh hơn cả từ mẫu. Biết sâu xa về pháp tánh đạt tới tướng của nghĩa tướng của lý thâm diệu, đạt được nghĩa nơi pháp tướng của phương tiện thiện xảo, cũng vậy khéo ở nơi chánh đạo, đạt đầy đủ phương tiện, nói pháp như thật, có được sự an ổn để thâm tóm các chúng, khai mở nguồn sinh tử của chúng sinh, tất cả pháp tánh như biển một vị, Tam-muội An tịnh cũng như núi chúa, tâm

đạo bất động ví như cờ của Đế Thích, được sức kiên cố, thân tướng đoan nghiêm, oai nghi viên mãn không bị cấu nhiễm, tộc tánh hào quý đầy đủ công đức, được biện tài vô biên, biện tài không chấp trước, biện tài thuần nhất, biện tài không thể nghĩ bàn, biện tài vô lượng, biện tài giải thoát sâu xa, biện tài thành tựu tối thắng, biện tài thường nhẫn nhục, biện tài dần dần thân cận, biện tài nêu hỏi không nêu hỏi, biện tài không hủy hoại, biện tài không thoái chuyển, biện tài nói vô số câu chữ sâu xa, biện tài nêu rộng về chương câu chữ thâm diệu, biện tài nêu ví dụ vô lượng, vô biên, tất cả đều đầy đủ như vậy. Người chưa đắc đạo khiến được đắc đạo. Lại đạt được tiếng Phạm thiên, tiếng của ý vui thích, tiếng Ca-lăng-tần-già, tiếng sư tử tiếng chuông trống của đại Long vương ngư vương, tiếng đàn, tiếng ca, tiếng sấm vang, được tất cả thế gian cúng dường, đầy đủ sáu thần thông, đạt đến bờ giác, được pháp nhớ nghĩ không quên, được các căn lành, oai nghi phép tắc đúng đắn.

Lúc ấy, Bồ-tát Bất Không Kiến dùng kệ thưa hỏi:

*Sắc vàng trăm phước nghiêm  
Hiểu chân đế sâu xa  
Xót thương làm lợi ích  
Cho con hỏi chư Phật.  
Nên tu Tam-muội nào  
Đầy đủ công đức tịnh?  
Đáng Nhân Trung tối thượng  
Các trí không lỗi lầm.  
Con nay hỏi Tối thắng  
Vô thượng, chủ thế gian  
Thực hành Tam-muội nào  
Công đức không nghĩ bàn?  
Vì sao các Bồ-tát  
Đạt được thượng nhân trung?  
Phải nên siêng tu tập  
Định tối thắng vắng lặng.  
Hành Tam-muội này rồi  
Vì đời làm lợi ích  
Làm sao được tự nhiên  
Đa văn như biển cả.*

---

Làm sao được bất động?  
Trí tuệ đó thâm diệu  
Trụ các công đức Phật  
Giống như núi Chuyển luân.  
Làm sao tâm không đắm  
An nhiên như hư không  
Hàng phục các ngoại đạo  
Không khởi lên tâm ác.  
Làm sao sẽ tu được?  
Như mặt trời, mặt trăng  
Lại phải nên thế nào  
Cùng đèn đuốc lớn kia.  
Cầu tu Tam-muội nào?  
Ánh sáng chiếu khắp nơi  
Làm sao tiêu trừ được  
Già, bệnh buộc chúng sinh.  
Làm sao khiến tất cả  
Được qua khỏi biển khổ?  
Làm sao được phát tâm  
Kính lễ đáng ba cõi?  
Làm sao như hoa trời  
Tướng tốt lại sáng tươi  
Khi Ưu-dàm nở ra  
Gặp Phật khó hơn đây.  
Làm sao như y vương  
Cho thuốc diệt các bệnh?  
Khéo điều phục các căn  
An trụ vào giới phẩm.  
Làm sao như Pháp Vương  
Vượt vô biên công đức?  
Làm sao thấy đủ pháp  
Như mật ngọt sạch trong.  
Làm sao tiếng sư tử  
Thí lợi cho chúng sinh  
Làm sao như từ mẫu  
Cho thí vui khó nghĩ?

Làm sao được bốn biện  
Hành Bồ-đề sâu xa?  
Vì con nói tối thắng  
Đạo vô thượng bậc nhất.  
Làm sao có thể nói  
Không đả đại trí tuệ  
Làm sao nghĩ thiện xảo  
Được pháp không nghĩ bàn.  
Khéo biết tướng thiện xảo  
Biết pháp thế, xuất thế  
Làm sao hay được ý?  
Làm sao chứng đắc đạo?  
Làm sao nhớ nghĩ được  
Làm sao đầy đủ an?  
Làm sao đạt đa văn  
Sâu rộng như biển cả?  
Làm sao nói chư Phật  
Công đức đó chân thật?  
Làm sao nói chúng sinh  
Nguồn gốc của sinh tử.  
Tướng các pháp không khác  
Như biển cùng một vị  
Làm sao được Tam-muội  
Bất động như núi chúa.  
Tâm Bồ-đề an tịch  
Giống như cờ Đế Thích  
Làm sao được các pháp  
Bồ-đề không nghĩ bàn?  
Làm sao được đoan nghiêm  
Thành tựu các oai nghi?  
Làm sao được hào tộc?  
Là công đức Pháp Vương.  
Làm sao được vô biên  
Đạt biện tài không chấp?  
Làm sao thành tựu được

---

*Nghĩa câu chữ không nghĩ.  
Cúi xin Đức Thế Tôn  
Vì con phân biệt nói  
Làm sao được tối thắng  
Vô thượng không lỗi lầm.  
Và nói không chấp vướng  
Cùng nhãn nhục không mất  
Gần gũi không nghĩ bàn  
Có hỏi và không hỏi.  
Tiếng Ý thích, tiếng Phạm  
Tiếng Ca-lăng thiện diệu  
Được tu hạnh Bồ-tát  
Xin chỉ dạy cho con.  
Làm sao được sư tử  
Tiếng đại Long, Ngưu vương  
Làm sao được tiếng chuông  
Đàn ca cùng tiếng tốt?  
Làm sao được thông tuệ  
Xin Đấng Điều Ngự nói  
Làm sao được thuyết pháp  
Tâm không hề chán đủ.  
Không hủy các công đức  
Thường diễn tiếng sấm vang  
Làm sao được ban bố  
Tất cả pháp sâu xa.  
Làm sao các ví dụ  
Khéo nói đến sáu thông?  
Làm sao không mất pháp  
Suy nghĩ trăm ngàn năm?  
Siêng tu không biếng nhác  
Pháp lành, Đấng Phổ Nhãn  
Nếu vì mười phương cõi  
Nói tu không nghĩ bàn.  
Với các trí không nghĩ  
Hướng về cầu giải thoát  
Do đó con hôm nay*

*Thư hỏi Đức Như Lai.*

Bấy giờ, Đại Bồ-tát Bất Không Kiến nhờ hành lực của thần thông vô tác kia, khiến cho trong hư không, ở trên chỗ Đức Thế Tôn, tự nhiên biến thành lọng trời báu đẹp đẽ, được trang nghiêm bằng bảy báu đủ các vẻ tươi sáng. Từ nơi lọng này mưa đủ các loại hoa, hoa nhiều ba vòng quanh Đức Phật rồi trụ trên đỉnh đầu lại đều nghiêng mình cung kính hương về Đức Phật Thế Tôn và ở trong hoa liền nói kệ:

*Quy mạng Đấng Đại Thánh  
Chánh Giác, Lương Túc Tôn  
Chư Thiên và thế gian  
Không có ai sánh bằng.*

Bấy giờ, hoa này rơi trên chân Đức Phật, lại liền bay lên, rồi tự nhiên rải khắp tam thiên đại thiên thế giới. Ở trong lọng báu, lại mưa xuống bột chiên-đàn bay khắp hư không rồi rơi trên Đức Phật, chỉ trong khoảng chốc lát bỗng nhiên biến mất, mùi hương phảng phất tỏa khắp đại thiên. Tất cả chúng sinh nghe hương này rồi, thân tâm an ổn, đạt được diệu lạc, giống như Bồ-tát được vui Tứ thiền.

Bồ-tát Bất Không Kiến sau khi đã hiện thần thông liền bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn! Vì sao Bồ-tát đạt được trí tuệ lớn, trí tuệ nhanh chóng, trí tuệ sắc bén, trí tuệ vô tướng, trí tuệ sâu xa, trí tuệ rộng lớn, trí tuệ hiện bày khắp, trí tuệ không sợ? Vì sao đạt được căn lành vô thượng, tâm như kim cương, hủy hoại tướng của các pháp? Thân tâm dịu dàng, tâm lớn như biển, giới phẩm khó lường, tâm như tảng đá, tâm đó nhu hòa, chánh trực, đoan nghiêm, tâm như núi chúa thấu tóm các pháp lành, tâm như đại địa có thể tạo an ổn cho tất cả, không tin nơi người khác, không trách kẻ khiếm khuyết, được hành nẻo thiện, an trụ vào các pháp, hương đến chân chánh, không hủy báng Thế Tôn Vô thượng, đời đời thường được diện kiến Đức Phật, ở thế giới này được thấy vô lượng chư Phật phương khác, được nghe Pháp, gặp Tăng, lại được thấu giữ cõi nước thanh tịnh, thường được căn lành lợi mình và lợi người. Do vậy, hôm nay con thưa hỏi Thế Tôn, con vì sự giải thoát, vì tạo lợi ích cho chúng sinh, vì các Bồ-tát đạt được điều không nghĩ bàn, đầy đủ căn lành nên thưa hỏi Như Lai; vì mặc áo giáp thế nguyện rộng lớn nhẫn khổ, thương xót tất cả nên thưa hỏi Như Lai; vì muốn đem lại lợi lạc cho các chúng sinh nên mặc áo giáp thế nguyện rộng lớn, không có tưởng về chúng sinh, muốn độ sinh tử không có

tướng về sinh tử. Con thường làm lợi ích cho chúng sinh như vậy, thế nên, nay xin thưa hỏi Như Lai.

Bạch Thế Tôn! Con ở chỗ các chúng sinh không khởi tâm hủy hoại, cũng không sinh tâm sân giận, mắng nhiếc, phỉ báng, chê bai, khinh bỉ, không phẫn nộ, oán thù, ý không quên mất, cũng không ganh ghét, không ôm độc hại, luôn thực hành Từ bi, tướng tu học Đại thừa của con như vậy, vì lợi ích nên thưa hỏi Như Lai.

Bạch Thế Tôn! Nay con vì chúng sinh, xả bỏ cái vui nơi năm dục, có thể chịu các khổ, đem vui cho tất cả, vì các chúng sinh mà tạo ánh sáng pháp.

Bạch Thế Tôn! Con đối với các pháp trong ngoài tâm không lẫn tiếc. Tướng làm lợi ích cho chúng sinh của con như vậy, nên thưa hỏi Như Lai.

Bạch Thế Tôn! Nay con mặc áo giáp thệ nguyện rộng lớn, vì một chúng sinh nên ở hằng hà sa kiếp vào đại địa ngục chịu các khổ não. Trong khoảng một niệm, con chưa từng thoái mất tâm Bồ-đề vô thượng. Thế nên, nay con vì lợi ích cho chúng sinh nên có thể nhẫn chịu vô lượng cực khổ mà không thoái tâm Bồ-đề, vì tất cả nên thưa hỏi Như Lai. Nay con mặc áo giáp thệ nguyện rộng lớn như vậy, vì các chúng sinh làm kẻ hầu hạ cho họ, vì lợi ích kia nên thưa hỏi Như Lai.

Bạch Thế Tôn! Nay con vì chúng sinh nên xả bỏ đầu, mắt, tủy, não nhận chịu khổ này nhưng không thoái tâm Bồ-đề, tướng mạo như vậy nên thưa hỏi Đức Như Lai.

Bấy giờ, Bồ-tát Bất Không Kiến liền nói kệ:

*Làm sao học đại trí  
Trí rộng và trí nhanh?  
Nên nay con thưa hỏi  
Đại Hùng thầy thế gian.  
Làm sao được sâu xa  
Đại trí tuệ vi diệu?  
Đạo Bồ-đề tối thắng  
Cúi xin Phổ Trí nói.  
Làm sao trí không sợ  
Khéo léo nói tùy thuận?  
Lại được tâm kim cang  
Với pháp không nghi hoặc.*

Làm sao được nhu hòa  
Tâm không có cấu nhiễm?  
Giới thanh tịnh như biển  
Không dung nạp tử thi.  
Lại được tâm như núi  
Bất động khó nghĩ bàn  
Sao không tin kẻ khác  
Cũng không chê lỗi kia?  
Nhất định hành nẻo thiện  
Lấp bít các đường ác  
Chí an trụ kiên cố  
Tâm hoan hỷ không hoại.  
Làm sao sinh chánh niệm  
Lại còn được điều phục?  
Ở đây lại được thấy  
Cõi nước Phật phương khác.  
Đã được nghe thuyết pháp  
Cũng được gặp chúng Tăng  
Muốn cầu được cúng dường  
Cõi nước Phật phương đó.  
Đủ các hương hoa đẹp  
Tùy ý mà dâng cúng  
Muốn cầu ở cõi này  
Thấy các cõi vô biên.  
Nương đời hiện thân thông  
Hướng các cõi mười phương  
Con lợi ích chúng sinh  
Cũng không bận lành khuyên.  
An trụ các chỗ thẹn  
Tự bỏ lợi chính mình  
Để lợi cho người khác  
Thưa hỏi Đấng Đại Thánh.  
Nếu vì cầu trí Phật  
Giữ thiện không nghĩ bàn  
Nên vì lợi ích này



Thừa hỏi Đức Như Lai.  
 Nương thế gian không đắm  
 Nên tu Tam-muội nào?  
 Vì chúng sinh như vậy  
 Phát thệ nguyện rộng lớn.  
 Cứu vớt các quần sinh  
 Tất cả mọi cực khổ  
 Tuy lại siêng tu hành  
 Không có tưởng chúng sinh.  
 Nên vì lợi nẻo thiện  
 Thừa hỏi Đức Như Lai  
 Với tất cả chúng sinh  
 Thường khởi tâm bình đẳng.  
 Chưa từng có phân biệt  
 Luôn tu tập Từ bi  
 Con vì lợi ích chung  
 Thừa hỏi Đức Như Lai.  
 Thân cận những pháp nào  
 Mau được định khó nghĩ?  
 Điều Ngự nói định này  
 Hiển Bậc đức vô biên.  
 Con phát thệ nguyện lớn  
 Vì lợi ích chúng sinh  
 Với kiếp không nghĩ bàn  
 Thường chịu khổ thiêu đốt.  
 Hay thay! Khiến tất cả  
 Được an lạc lâu dài  
 Tâm cầu không huyễn hoặc  
 Thường tu ý chánh trực.  
 Luôn xả pháp trong ngoài  
 Thâu giữ các chúng sinh  
 Nên vì làm lợi ích  
 Thừa hỏi Đấng Phổ Nhãn.  
 Miệng không sân, không ác  
 Không hủy báng, hận thù  
 Tự mình luôn chịu khổ

Để làm tôi tớ người.  
Thế nên con thưa hỏi  
Thế Tôn đại oai đức  
Thường dùng tâm hoan hỷ  
Khuyên tu hạnh Bồ-tát.  
Xả bỏ vô lượng đầu  
Để cầu đạo Bồ-đề  
Vì lợi ích thế gian  
Bỏ mắt và tay chân.  
Chúng sinh theo sinh tử  
Ngu tối không trí tuệ  
Cứu giúp họ cách nào  
Khiến được giải thoát hết.  
Bỏ ân ái vợ con  
Các y phục châu báu  
Vàng, bạc, ngọc, pha lê  
Vô số các kho báu.  
Để tìm đến chánh đạo  
Thưa hỏi Đức Như Lai  
Bố thí thường không chán  
Nghe pháp cũng như vậy.  
Trụ ở A-lan-nhã  
Tâm không hề biếng nhác  
Nên vì lợi ích này  
Thưa hỏi Đức Như Lai.  
Thường cầu lời dạy thiện  
Nghe ác thường liả bỏ  
Đối các loài quần sinh  
Trước đều suy nghĩ thiện.  
Nên vì lợi ích này  
Thưa hỏi Đức Như Lai  
Tâm từ quán chúng sinh  
Như mẹ thương con một.  
Không theo đuổi oán thù  
Liền sinh tâm thương xót

---

*Vì lợi ích tất cả  
Thưa hỏi Nhân Trung Tôn.  
Nếu được các phước báo  
Lại không chỗ thủ đắc  
Cũng nên vì chúng sinh  
Thưa hỏi đấng Đại oai.  
Con hỏi Bạc an nhiên  
Nếu người được ít phước  
Do quả báo nghiệp này  
Mau được định Bồ-đề.*

